

den dens frigivelse i 1969, og vi har heller ikke i øjeblikket planer om at tage et sådant initiativ.

Jeg kan imidlertid som alle andre konstatere, at vi, uanset hvor vi i øvrigt færdes, i de senere tiår i stadig flere sammenhænge og i stigende omfang ser seksuelt prægede billeder. Denne udvikling er sket i sammenhæng med den almindelige udvikling i samfundet, herunder ikke mindst den teknologiske udvikling.

Vi møder i øget omfang det, som jeg vil kalde seksuelle skildringer, altså ikke alene pornografiske billeder, i vores dagligdag, eksempelvis i ugeblade, tv-udsendelser og på internettet.

En række bestemmelser i normalpolitivedtægten og straffeloven udgør et strafferetligt værn mod, at vi uden at ønske det bliver konfronteret med egentlige pornografiske billeder. Ifølge normalpolitivedtægtsens § 10, stk. 3, er det således forbudt i huse at aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold til andre end beboere, der har afgivet udtrykkelig bestilling herpå. Der er altså en beskyttelse mod at modtage sådanne billeder og skrifter i sit hjem, hvis man ikke selv har bedt om det.

Og efter politivedtægtsens § 12, stk. 1, må ombæring, udstilling, forhandling og uddeling af anstødelige skrifter og billeder endvidere ikke finde sted på eller ud til veje eller andre steder, hvortil der er almindelig adgang. Bestemmelsen har formentlig med tiden tabt noget af sin betydning, men må dog fortsat antages at give beskyttelse mod at blive konfronteret med billeder og skrifter af den værste karakter uden for hjemmet.

Efter omstændighederne vil udbredelsen af pornografisk materiale i grovere tilfælde endvidere kunne udløse et ansvar efter straffelovens § 232, der omhandler den, som ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver anledning til offentlig forargelse. Bestemmelsen har i praksis bl.a. været anvendt, hvor en person fremviste pornoblade og pornofilm for en 8-årig pige.

Kl. 15.20

Straffelovens § 234, stk. 1, indeholder herudover et udtrykkeligt forbud mod salg af utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år. Denne bestemmelse blev indsat tilbage i 1969, da man frigav billedpornografien, ud fra et ønske om at opretholde en særlig beskyttelsesregel i forhold til børn og unge.

§ 234 finder også anvendelse ved salg over internettet. På den anden side vil bestemmelsen i almindelighed ikke kunne anvendes, når unge

under 16 år selv skaffer sig adgang til internetadresser med pornografisk materiale. Og i det hele må man vist konstatere, at internettet sætter grænser for, hvor langt vi på grundlag af strafferetlige regler kan komme med at hindre, at børn og unge får adgang til pornografisk materiale.

Fælles for de bestemmelser, jeg har omtalt, er, at de alle baserer sig på en vurdering af, om billederne eller skrifterne kan karakteriseres som værende anstødelige, utugtige eller uterlige, sådan som det er beskrevet i de enkelte bestemmelser. Der er tale om begreber, såkaldt retlige standarder, hvis nærmere indhold fastlægges af domstolene gennem retspraksis, og som kan ændre indhold, i takt med at samfundets almindelige normer flytter sig. Det vil altså sige, at hvad der blev betragtet som anstødeligt eller utugtigt for 20 år eller 40 år siden, derfor ikke nødvendigvis er anstødeligt eller utugtigt i dag.

Dette er dog ikke ensbetydende med, at bestemmelserne ikke bruges i dag. Eksempelvis er § 10 i politivedtægten anvendt i en sag fra 2000, hvor en virksomhedsleder var ansvarlig for, at et postordrekatalog, som indeholdt stærkt erotiske billeder og beskrivelser, blev husstandsomdelt. At virksomheden havde forsynet kataloget med en advarselsforside og indpakket det i folie, blev af retten ikke anset som en omstændighed, der kunne medføre, at omdelingen af katalogerne var straffri.

Vi har altså således bestemmelser, der kan bringes i anvendelse, når vi uden at have ønsket det bliver konfronteret med pornografiske billeder.

På Justitsministeriets anmodning gennemgik Rigsadvokaten i 1999 anvendelsesområdet for nogle af de bestemmelser, som jeg her har omtalt. Rigsadvokaten fandt på baggrund af sin gennemgang ikke, at der var behov for en ændring af de gældende regler.

Som udgangspunkt kan jeg tilslutte mig Rigsadvokatens vurdering af, at vi med de gældende regler i straffeloven og normalpolitivedtægten har et regelsæt, der beskytter os mod at blive konfronteret med pornografisk materiale. Som jeg vil komme ind på lidt senere, må vi i den forbindelse også være opmærksom på, at vi her har at gøre med et spørgsmål, der ikke alene skal vurderes ud fra, hvordan vi gennem lovgivning kan yde beskyttelse på det område. Det er således også et spørgsmål om, at bl.a. forældrene påtager sig et ansvar, når det gælder vore børns beskyttelse mod at blive konfronteret med stærke pornografiske billeder.